

[H. F. Ulrichsen.]

Men endnu større Betydning for Naturfredningen har en speciel Samfunds klasse her i Landet haft. Jeg tænker paa Godsejerne, paa Majoratsbesidderne. Hvordan vilde det have set ud ude omkring i Landet, hvis ikke der rundt omkring paa de store Gaarde havde siddet en Række gamle Slægter, som værnede om Naturens Skønhed? De havde Plads dertil paa de store Gaarde, de var large, og i sin Tid havde de ogsaa Raad dertil; men det er ikke tilstrækkeligt, for hvis de ikke havde haft den medfødte Natursans og den Kærlighed til Naturen, som de saa godt som alle havde, hvis de i Stedet for havde tragtet efter øjeblikkelig Fordel, ja, saa var ganske sikkert mange af de Ting, der nu af disse Godsejere og Majoratsbesiddere er bevaret for Eftertiden, blevet overgivet til Spekulation. Nu er disse Godsejeres Kaar væsensforskellige fra dengang de var i Stand til at værne om Skønheder, om Traditioner, om gamle Bygninger og om skønne Udsigter, og man maa derfor haabe og gaa ud fra, at den kommende Lovgivning paa dette Felt vil vise sig taknemmelig over for Majoratsbesidderne for, hvad de har gjort, ikke vil skabe dem uoverstigelige Vanskeligheder, men paa enhver Maade lette dem at fortsætte det store, i Sandhed nationale Arbejde, som er udført under deres Auspicer.

Naturfredningsloven indeholder to Sæt Lovregler, som efter deres Natur er vidt forskellige, og egentlig skulde vel Naturfredningsloven hedde Lov om Naturfredning og om Almenhedens Adgang til Naturen. De Bestemmelser, jeg hidtil ganske kort har karakteriseret, er de Bestemmelser, der vedrører Fredningen af det skønne, men af akkurat lige saa stor Betydning er de Bestemmelser, som har til Formaal at skaffe Adgang for Almenheden under Ansvar til de skønne Steder, til Strand og til Skov, og ikke mindst for Storbyen København og for de større Byer i Provinsen er Problemet om Adgang til Skov og Strand Dag for Dag mere brændende.

Det er naturligt, at alle ser med Glæde paa en hvilken som helst Bestræbelse for at aabne Adgangen for Ungdommen til Skov og Strand. Kun sure, uforstaaende Mennesker vil gaa imod Bestræbelser for at give Almenheden Adgang til Lys, til Luft, og jeg tror, at det baade som forebyggende Hygiejne og som opdragende Mittel er af allerstørste Betydning at faa Ungdommen til at komme ud i Naturen. Hvad har det ikke betydet af Sundhed og af Livsglæde,

hvad har det ikke betydet for at højne Ungdommen! Derfor maa det være Samfundets Opgave paa een Gang at gøre Ungdommen moden til paa rette Maade at benytte sig af Adgangen til Skov og Strand og at fremme denne Adgang.

Vi ser alle sammen med den dybeste Sympati paa Bevægelser som Spejderbevægelsen og Vandrerbevægelsen, og vi har med overordentlig stor Glæde og Tilfredshed set, at de organiserede Vandrere, at de, der er Medlemmer af de forskellige Ungdomsforeninger, efterhaanden vistnok næsten uden Undtagelse har lært at opføre sig paa passende Maade paa de Steder, hvortil de har faaet Adgang — dette i direkte Modsætning til, hvad der fandt Sted i den første Periode, dengang da alt dette ikke laa i det organiserede, da man Gang paa Gang var ude for, at uforstaaende Ungdom ikke tog Hensyn til Naturen, ikke tog Hensyn til Planter, ikke tog Hensyn til Dyr og ikke tog Hensyn til de Ejere, paa hvis Arealer de færdedes.

Men naturligvis er det fra et konservativt Synspunkt af afgørende Betydning, at man, naar man skal afveje Almenhedens Interesse i Adgangen til Skov og Strand, samtidig ser hen til, hvilke Ulemper det medfører for de private Ejere, og at man i det Tilfælde, at Almenhedens Adgang betyder Ulemper for den enkelte Ejer, giver ham den rigtige Erstatning, ikke mindre, yder ham den fulde Erstatning for de Afsavn, han maa lide. Det, som man ud fra mit Synspunkt først og fremmest maa forlange af hele denne Lovgivning, er, at der ikke blot tages Hensyn til Almenhedens berettigede Krav, men ogsaa til Ejernes berettigede Krav, og at samtlige de Bestemmelser, der føjes ind i en ny Lov om Naturfredning, paa behørig og fornøden Maade tager Hensyn til Ejernes berettigede Krav om fuld Erstatning for, hvad de maatte komme til at afgive paa den ene eller den anden Maade.

Det foreliggende Lovforslag indeholder en Række gode Bestemmelser, enkelte Bestemmelser, som netop paa dette Punkt, jeg her har nævnt, ikke er tilfredsstillende ud fra et konservativt Synspunkt, og ogsaa enkelte Bestemmelser, der ikke er tilstrækkeligt klart affattet, men for dette sidste Punkts Vedkommende vil det sikkert være let at naa til Enighed under de indgaaende Forhandlinger, der skal finde Sted i Udvalget. Lovens Formaal er formuleret i § 1, og dette Lovens Formaal kan jeg kun være overordentlig glad ved, for Lovens Formaal er saa at sige Ord for Ord angivet paa samme Maade som i det Forslag, der blev vedtaget